

State of our Democracy 2010

PROJEKTA

Governance, Participation and Gender Equality

Mathoeralaan 32, Paramaribo, Suriname. T: 439924/439925 E: projekta@sr.net

Jaarlijkse Nieuwsbrief ivm Democratiemaand

2e editie

November 2010

Inhoud

Veelbewogen, maar weinig beweging

Aan democratie moet je blijven werken

Suriname is nog geen rechtstaat

Vrijheid als hoogste regeerambitie

Gemiste Kansen voor Jeugdparticipatie

Het zijn de mooipraters die worden gekozen

De Journalist is geen Superman

Press Freedom Index
Corruption Perception Index

De Politiek is nog steeds een mannenwereld

De plantagecultuur leeft!

Beweging in de vakbeweging

One (wo)man, One vote?

Democracy Index

De gemeenschap is sterk als de mensen vrij zijn in hun denken

Democratiemaand. Wat, waarom, hoe?

Suriname op de Human Development Index

Civil Society, een stapje verder?

Democratie in de Regeringsverklaring

Veelbewogen, maar weinig beweging

Het is een jaar geleden dat de eerste editie van de "State of Our Democracy" nieuwsbrief uitkwam. Daarin schreven we dat we hoopten dat het al gauw niet langer nodig zou zijn om jaarlijks de temperatuur van onze democratie te meten.

Na de parlementsverkiezingen, de - bij tijden onsmakelijke- coalitiebesprekingen, de verbijsterende taferelen in 's lands vergaderzaal bij de verkiezing van de nieuwe voorzitter en ondervoorzitter, de voortdurende communicatieproblemen, en zo nog het één en en ander, kunnen we helaas concluderen dat de temperatuurmeting nog even hard nodig is als vorig jaar.

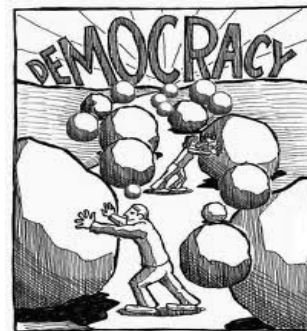
Als wij deze inleiding optekenen is de nieuwe regering langer dan drie maanden aan het roer. Wij verwachtten geen wonderen, wie er ook de verkiezing zou winnen. Maar het wekt wel enige zorg dat er tot op heden nog geen (voor ons) helder beeld is van het regeringsbeleid, of de wijze waarop die tot stand zal komen. Adhoc be-

sluiten en voortdurend brandjes blussen kunnen leiden tot een gevoel van onbestemdheid, net als het uitblijven van gestructureerde dialoog met maatschappelijke groeperingen. Wat niet is, kan nog komen, maar dan wel gauw. Want dialoog is een dynamisch, wederzijds proces, dat tijd vergt. Maar die tijd is een welbestede investering, omdat het wederzijds vertrouwen kan doen groeien. En dat is iets wat met simpele consultatie en het voorleggen van reeds vaststaande plannen, niet tot stand wordt gebracht.

Er was (en is) weinig beweging naar een meer volwassen wijze van politiek voeren te merken, dat zagen we tijdens de verkiezingcampagnes die niet over doorwrochte programma's gingen, maar over slogans en ongefundeerde beloftes; en ook na de verkiezingen zien wij weinig beweging naar meer volwassenheid. Maar een democratie bestaat (gelukkig?) niet alleen uit politieke partijen en verkiezingen.

In deze tweede State of our Democracy nieuwsbrief bespreken wij verschillende facetten van onze democratie. De burgers, vakbeweging, jongeren, vrouwen, het kiesstelsel, de wetgevende macht en nog veel meer.

"De dag dat je niet werkt aan democratie, is de dag dat je het verliest", zegt DNA voorzitter Jenny Simons, en wij zijn het hartgrondig eens met die uitspraak. Deze nieuwsbrief, en de Democratiemaand, is deel van Projekta's bijdrage aan versterking van de Surinaamse democratie. Wie doet mee?-

Aan democratie moet je blijven werken

"Democratie is niet iets wat je krijgt van leiders; leiders zijn niet democratisch per se, maar leiders moeten zichzelf ook actief houden aan regels. Dat betekent vooral voor de 2e, 3e, 4e, linie, dat je bent opgevoed om te vinden dat je recht hebt om te bestaan, om te praten, om mee te doen. Dat je niet alleen dat recht hebt, maar bereid bent om te zetten in acties. Als je vindt dat er democratie moet zijn, maar je slaapt in je bed, dan zal er niets gebeuren. Democratie is geen statisch gegeven, het is als water en zandzakken, je duwt hier en je schuift daar, en je blijft bezig. De dag dat je stopt, verlies je het. Democratie is iets: als je stopt te werken eraan, begin je het te verliezen."

DNA-Voorzitter Jennifer Simons tijdens de openingsdiscussie van de Democratiemaand 2010

Projekta's democratische verlanglijst

In de eerste editie van de State of our Democracy Nieuwsbrief in 2009, publiceerde Projekta haar democratische verlanglijst voor Suriname. Hoe staat het nu, een jaar later, met deze verlangens? Gaat het beter of juist slechter? In deze tweede editie lopen we de wensenlijst na.

Democratische Verlanglijst 2009: Een Rechtstaat, waarin de rechterlijke macht onafhankelijk en onpartijdig recht spreekt, en voldoende toegerust is om een ieder rechtsbescherming te bieden.

Suriname is nog geen rechtstaat

mr. Gerold Sewcharan,

advocaat en voorzitter van de Stichting voor de Rechtspleging in Suriname (SRiS).

Of Suriname inderdaad al een rechtstaat is hangt af van de mate waarin de rechterlijke macht onafhankelijk en onpartijdig recht kan spreken, en of de rechterlijke macht in staat is om een ieder rechtsbescherming te bieden.

Onafhankelijk en onpartijdig

rechtspreken

Onafhankelijkheid slaat hier niet alleen op de wijze van benoeming en het bestaan van garanties tegen druk van buitenaf, maar ook op de vraag of de rechter onafhankelijk is van de uitvoerende macht en van de partijen in een proces.

Rechters worden in Suriname voor het leven benoemd door de regering, na advies van het Hof van Justitie. Gelet op de bepalingen in de Grondwet kan gesteld worden dat de rechter in Suriname onafhankelijk recht kan spreken. Idealiter is de rechterlijke macht in financieel en materieel opzicht niet aangewezen op de uitvoerende macht. In Suriname is dat wel het geval. Deze afhankelijkheid moeten we echter niet verwarren met de eerder genoemde onafhankelijkheid.

Een rechter kan onpartijdig zijn wanneer voldoende objectieve waarborgen elke schijn van partijdigheid uitsluiten. De Surinaamse wetgeving kent voldoende bepalingen die de rechter in de gelegenheid stellen om onpartijdig recht te spreken.

Kortom, in Suriname kan de rechterlijke macht in mijn visie wel onafhankelijk en onpartijdig rechtspreken.

Rechtsbescherming aan een ieder

Maar is de rechterlijke macht ook voldoende toegerust om een ieder rechtsbescherming te bieden?

Al tientallen jaren laat de werkomgeving van de rechterlijke macht veel te wensen over en is er een tekort aan rechters en griffiers. Bovendien is de beloning van de rechterlijke macht benedenmaats. Hierdoor kan de rechterlijke macht naar mijn stellige overtuiging niet aan een ieder effectieve rechtsbescherming bieden. Zo behandelt de rechter in hoger beroep niet en/of niet tijdig het hoger beroep in straf- of civiele zaken, en duurt –door het tekort aan menskracht- de behandeling van zaken in eerste aanleg onredelijk lang. De rechterlijke macht is dus wat mij betreft niet voldoende toegerust om eenieder rechtsbescherming te bieden.

Conclusie

In een rechtstaat regeert het recht en worden de fundamentele vrijheden van alle mensen geëerbiedigd en gewaarborgd. In Suriname is dat (nog) niet zo.

Daarom is Suriname nog geen rechtstaat, ofschoon er sprake is van een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke macht. Ook wanneer de rechterlijke macht in Suriname voldoende toegerust is om een ieder rechtsbescherming te bieden, hoeft er geen sprake te zijn van een rechtstaat,

Voor het bestaan van een rechtstaat is meer nodig: in de rechtstaat regeert het recht en niet de mens. Ook het politiek handelen is zodoende onderworpen aan het recht. De rechtsorde zal dus effectief moeten functioneren.

Van groot belang is wetgeving die zorgt dat de staat het beginsel van vrijheid en gelijkheid van het individu en andere fundamentele rechten respecteert. Even belangrijk zijn wetten die de burger, bij inbreuk op zijn rechten, garanderen dat zijn zaak binnen een redelijke termijn wordt behandeld door een bevoegde, onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie. Naar mijn mening ligt het op de weg van de wetgevende macht om de genoemde wetten te maken.

En op basis van zijn eigen verantwoordelijkheid moet de rechterlijke macht trachten om een einde te maken aan zijn afhankelijke positie ten opzichte van de uitvoerende macht. Hiervoor is wel ondersteuning nodig van de wetgevende en de uitvoerende macht.

De interactieve staatsrechtelijke driehoeksverhouding tussen de drie machten moet zorgen dat de condities voor het bestaan van een rechtstaat steeds aanwezig zijn. De communicatie zal voortdurend van aard moeten zijn, want het bestaan van een rechtstaat is geen momentopname, maar een continu proces.-

Dit is een ingekorte, bewerkte versie van het artikel van mr. Sewcharan. Zijn volledige analyse leest u binnenkort op onze blog: <http://www.projekta-suriname.blogspot.com>

Vrijheid als hoogste regeerambitie

Sharda Ganga,
Directeur Projekta

In de Regeringsverklaring 2010-2015 “Kruispunt, Samen naar Betere Tijden”, uitgesproken op 1 oktober 2010, heeft de President van Suriname de ideologische richting aangegeven van zijn regeerbeleid. Het begrip “vrijheid” staat daarbij, in de eerste alinea’s vooral, centraal. Dat gaf ons hoop op meer participatie in besluitvorming.

Vrijheid

De President gaf aan dat “het gaat om ontwikkeling ten behoeve van de vrijheid van de burger”.

“Vrijheid is het einddoel”, zei hij, “de kwaliteit van ons leven dient niet alleen bepaald te worden door ons niveau van welvaart in materiële zin, maar door onze vrijheid.” Hij vervolgde: “Het kenmerkende van ontwikkeling ten behoeve van vrijheid is een toenemende opheffing van bronnen van onvrijheid (...). De toestand waarbij men zich ervan bewust is, dat de levensvoorwaarden van zodanige aard zijn, dat het individu het leven kan leiden, dat hij begeert, is het einddoel van de ontwikkeling die wij voorstaan.”

Een goed verstaander herkent hierin de woorden van Nobelprijswinnaar Amartya Sen, die in zijn boek “Development as Freedom” stelt dat het doel van ontwikkeling is “the freedom to live the kind of life we have reason to value”.

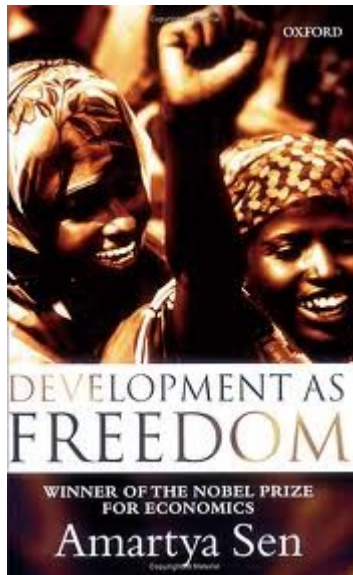
Rechtenbenadering

Het gedachtegoed van Sen is gerelateerd aan een rechtenbenadering van ontwikkeling: ontwikkeling betekent dan immers het vergroten van menselijke vrijheden zoals vastgelegd in burgerlijke en politieke rechten (bijv. participatie in het openbare leven, stemrecht, zelforganisatie) en economische, sociale en culturele rechten (toegang tot gezondheidszorg, onderwijs, huisvesting, werk, voeding enz). Het gaat bij deze ontwikkelingsbenadering dus om het **vergroten van de mogelijkheden** van mensen om het leven te leiden dat zij waardevol achten, door de **voorwaarden te creëren** die noodzakelijk zijn om **hun eigen keuzes en kansen** te realiseren. Dit noemt hij de “Capability-Approach”. Maar

hoe vertaal je dit lofwaardig streven naar concrete beleidsplannen?

Vertaalslag

Die systematische vertaalslag hebben de samenstellers van de Regeringsverklaring niet kunnen maken. Dat kan uiteraard aan het karakter van Regeringsverklaringen liggen. De verklaring verwijst onder meer naar het Regeerakkoord waarin de hoofdlijnen van het beleid worden uiteengezet in 21 punten. Ook hier ontbreekt echter een gedegen systematiek, en worden doelen, principes en activiteiten door elkaar gehaald.

(Bijvoorbeeld: punt 21 rept over een gelijke participatie van beide seksen. Misschien wilde men op deze wijze het streven naar gendergelijkwaardigheid - intussen erkend als universeel ontwikkelingsdoel door alle zichzelf respecterende VN lidstaten - ondervangen. Maar **participatie is een principe**, en niet het einddoel op zich, het is de **maatschappelijke gelijkheid van de seksen** die als **doel** gesteld moet worden. Bovendien hoort gelijkheid van mannen en vrouwen niet in het rijtje van jongeren en senioren burgers.)

Principes

Door als uitgangspunt “het vergroten van vrijheden” te kiezen geeft de regering aan dat zij de principes van democratie, participatie, mensenrechten en multista-

keholder dialoog voorop wil stellen. Het is dan ook jammer dat in de Regeringsverklaring de rol van het maatschappelijk middenveld nauwelijks uit de verf is gekomen, terwijl er wel veel aandacht is besteed aan de private sector en (zij het wat minder) aan de vakbeweging. (Uiteraard is de vakbeweging deel van het maatschappelijk middenveld. Maar als lid van de Sociaal Economische Raad en de Staatsraad vertegenwoordigt zij zichzelf en is zij niet de vertegenwoordiger van het geheel maatschappelijk middenveld).

NGOs

Binnen het maatschappelijk middenveld spelen vooral ngo's een belangrijke rol in ontwikkelings- en democratiseringsprocessen. In de Regeringsverklaring zijn ngo's echter slechts op twee momenten genoemd: in de paragraaf over ontwikkelingsdiplomatie (in één adem met Surinamers in de diaspora) en in de paragraaf over sociale voorzieningen. Het is te hopen dat de regering op zeer, zeer korte termijn (zzkt) zal inzien dat ngo's meer zijn dan uitvoerders van sociale projecten.

De komende maanden kijken we uit naar de wijze waarop de regering het maatschappelijk middenveld zal betrekken bij de vormgeving van het regeerbeleid, in bijvoorbeeld het MOP. Het vertalen van het gedachtegoed van Amartya Sen naar concreet, strategisch, uitvoerbaar beleid, dat is een uitdaging die we graag samen aangaan.

Want wij hebben allen baat bij een samenhangend regeerplan waarin systematisch de vrijheden worden nagestreefd, en economische ontwikkeling ten dienste komt te staan van het welzijn van de Surinaamse mens. -

NATIONAAL JEUGDPARLEMENT SURINAME

De oprichting van het Nationaal Jeugdinstituut, Jeugdparlement en Jeugdadviesraad als formele structuren voor jeugdparticipatie was een mooi initiatief om jongerenparticipatie te bevorderen, maar is daar niet in geslaagd.

Gemiste kansen voor Jeugdparticipatie

Dat staat in het evaluatierapport "Jeugdparticipatie, a must: verslag van een onderzoek naar voorwaarden voor maximale participatie van jeugdigen in het beleid". Het rapport werd in juni 2010 in opdracht van de toenmalige minister van Onderwijs geschreven door dr. Hans Breeveld, drs. Lilian Ferrier, mr. Sharon Geerlings-Headley, mr. Sam Polanen en mr. Sharda Soekhoe.

Wat verwacht je van het Jeugdparlement?

"Ze moeten werken." Avanaisa (17 jaar, HAVO) "Ze moeten meer activiteiten hebben waarin wij allemaal kunnen participeren." Heaven (Mulo Brokopondo) "Ik weet niet hoor, ik weet niet wat het Jeugdparlement moet doen en wat hun taken zijn." Su-Ann (16 jaar, HAVO) "Ze hoeven niet te bestaan." Johnny (Mulo Brokopondo)

Enkele van de voornaamste obstakels voor het functioneren van de instituten die zijn genoemd:

- ♦ **Geen directie en geen eigen budgetbeheer van het Nationaal Jeugd Instituut (NJI).** De gelden worden niet zelfstandig beheerd, maar door het Directoraat Jeugdzaken. De functie van directeur van het NJI is nooit ingevuld.
- ♦ **Niet-functionerende organen en structuren.** Besluiten van het Jeugdparlement moeten via de Jeugdadviesraad naar de regering, maar de Raad heeft slechts kort gefunctioneerd en is formeel nog niet ontbonden. De 'ondersteuningsunit' die in januari 2010 werd ingesteld heeft niet gefunctioneerd. De Jeugddistrictsraad functioneert evenmin.

Deborah (27 jaar, werkend). "Ik zou wel willen stemmen, maar ik weet niet of ik wel stemgerechtigd ben. Heb me ook niet geregistreerd. Ik hoop dat de Jeugdparlementariërs zich steeds meer gaan opstellen als leiders. Verder hoop ik dat ze prioriteiten stellen en duidelijk aangeven waar ze naartoe willen. Zij moeten tot het uiterste gaan en de regering ertoe dwingen zaken te realiseren."

- ♦ **Onduidelijke taken en bevoegdheden.** De rol van de Caricom Youth Ambassadors (CYA's) en Millennium Development Goal Ambassadors (MDGA's) is niet duidelijk: onterecht wordt de indruk gewekt dat zij onderdeel zijn van het NJI. Jeugdambassa-

deurs zijn bij Staatsbesluit lid van de Jeugdadviesraad, worden gekozen door de jeugdparlementariërs en rapporteren aan diezelfde jeugdparlementariërs: een "conflict of interest". Er is niet vastgelegd of de Jeugdadviesraad verplicht is om adviezen door te sturen naar de regering/overheid. Ook houdt het Jeugdparlement zich bezig met de implementatie van een aantal projecten, terwijl dit niet tot de taken behoort.

- ♦ **Geen reactie en follow-up van besluiten en adviezen aan de regering.** In de praktijk blijkt dat de overheid niet of nauwelijks reageert op toegezonden besluiten of moties. Jongeren hebben geen invloed op het beleid - niet direct en niet indirect.
- ♦ **Gebrek aan capaciteit en inzet van**

Jurguille (Mulo, 12 jaar). "Ik houd me er niet mee bezig. Op school is er wel wat over gezegd, maar ik heb er geen moeite voor gemaakt. Ik ga niet stemmen, ik vind het niet interessant. Op school is iemand ons komen vertellen over het Jeugdparlement. Het jeugdparlement houdt zich bezig met dingen voor de jeugd en kinderen. En ook met dingen voor de school denk ik. Verder weet ik het niet."

jeugdparlementariërs. Jeugdparlementariërs raadplegen nauwelijks relevante personen en organisaties over jeugdangelegenheden. Ze hebben geen spreekuur voor jongeren, en

gaan niet regelmatig naar het veld toe. Hoewel men wel denkt dat ze de regering moeten adviseren over jeugdangelegenheden, is een deel van de jeugdparlementariërs niet op de hoogte van beleidsnota's en beleidsplannen van de regering. Ook hebben ze nog onvoldoende een visie ontwikkeld over de situatie van jongeren en kinderen. Een aantal leden participeert onvoldoende in het Jeugdparlement, ondanks verhoging en tijdige uitbetaling van de vacatiegelden.

Wat heeft het Jeugdparlement tot nog toe voor jongeren gedaan?

"Wat een vraag! Dat weet ik niet." Chequita (16 jaar, IMEAO) "Ze hebben een jeugdcongres georganiseerd." Roesiel (17 jaar, IMEAO)

Door deze en andere factoren spreekt het rapport van "demotivatie van de jongeren om te participeren" en van "verlies aan vertrouwen en geloofwaardigheid in de jeugdparlementariërs". Doordat de jeugdparlementariërs weinig contact hebben met het veld, hebben jongeren het gevoel dat het Jeugdparlement een eliteclub is, of dat de leden gelieerd zijn aan een politieke partij.

Het Nationaal Jeugd Instituut en alle structuren daaromheen kunnen als een gemiste kans voor jongerenparticipatie worden beschouwd. Participatie is een belangrijke pijler van de democratie. Een gebrek aan betekenisvolle participatie van jongeren doet afbreuk aan de kwaliteit van onze democratie.-

Ga je stemmen?

Ja. Ik weet niet precies waarom. Maar ik ga wel. Xavira (16 jaar, AMS) Nee; ik ga niet. Zo laat maken ze nog geen propaganda. We weten niets. - Johnny (Mulo Brokopondo) Ik weet het nog niet: we hebben nog geen informatie - Mirelsa (16 jaar, SPI)

Het zijn de mooipraters die worden gekozen

In twee afzonderlijke interviews spraken twee afgezwaaide assembleeleden over hun eigen ervaringen en hun visie op het huidige parlement. Aan het woord zijn Yvonne Raveles-Resida en Arnold Kruisland.

Partijdiscipline of algemeen belang?

Bij hun aantreden beloven Assembleeleden plechtig, dat zij hun werk in het parlement nauwgezet zullen doen en het welzijn van Suriname naar vermogen zullen bevorderen. "Maar in feite gebeurt dat niet", zegt Arnold Kruisland. "Wat we de afgelopen jaren gezien hebben, is dat parlementariërs meestal blind de partij en de fractie volgen. En dat is volledig in strijd met de eed die je hebt afgelegd." Zelf heeft hij zich altijd kritisch opgesteld, zegt Kruisland. "Mijn eigen partij kon in de regering zitten, maar als ik het er niet mee eens was, stemde ik niet voor."

Yvonne Raveles vraagt zich af of alle parlementariërs weten wat ze beloven. "Ze leggen een eed af, ja, maar zijn ze er met hun hersenen bij? Dat zou je mogen verwachten. Maar wie worden gekozen? De mensen die mooi praten. Voordat ze gekozen zijn, lopen ze de deur van de kiezers plat. Maar behartigen ze daadwerkelijk de belangen van de mensen wanneer ze zijn gekozen?"

Yvonne Raveles vraagt zich af of alle parlementariërs weten wat ze beloven. "Ze leggen een eed af, ja, maar zijn ze er met hun hersenen bij? Dat zou je mogen verwachten. Maar wie worden gekozen? De mensen die mooi praten. Voordat ze gekozen zijn, lopen ze de deur van de kiezers plat. Maar behartigen ze daadwerkelijk de belangen van de mensen wanneer ze zijn gekozen?"

Bijbaantje of fulltime job?

Parlementair werk is voor veel leden een bijbaantje. Arnold Kruisland had een baan, maar nam zijn werk als parlementariër erg serieus, zegt hij. Dat betekende dat hij zich verdiepte in alle onderwerpen op de agenda. "Ik studeerde en dat betekent dat je lange nachten maakt. Maar niet iedereen kan dat, en hoe lang kan je dat volhouden? Het salaris is er nu naar, dat je het een fulltime job kan maken."

Raveles heeft dezelfde mening. "Parttime, daar moeten we vanaf. Het is een fulltime job. Als je het wilt doen zoals het moet, betekent het niet alleen dat je in de assemblee zit, het betekent ook dat je op onderzoek uitgaat, en dat je terugkoppelt naar de kiezer, en ook naar de ressortraads- en district-raadsleden. En naar het jeugdparlement."

Opleidingseisen?

Voor kandidaat-parlementariërs gelden geen opleidingseisen. Voor Raveles wegen motivatie en inzet zwaarder dan opleiding. "Er is een enorme bibliotheek, daar kunnen ze zich inwerken. En vanwege de fikse betaling kunnen ze mensen inhuren, om dingen voor ze uit te zoeken. Dat heb ik ook altijd gedaan, en ik kreeg daardoor een heleboel informatie die ik gebruiken kon." Toch erkent ze dat mensen met onvoldoende scholing niet in het parlement thuishoren. "We moeten het veldwerk scheiden van het staatswerk, als ik het zo mag uitdrukken. Het grote probleem is dat veldwerk niet wordt betaald. Om toch betaald te krijgen willen veldwerkers in de assemblee. Om dat te voor-

komen moeten de politieke partijen zorgen dat er vanuit die royaal betaalden een potje komt om veldwerk te laten doen."

Kruisland is voorstander van opleidingseisen. "Een parlementariër moet kunnen begrijpen wat hij leest, hij moet de regering controleren; er worden internationale overeenkomsten in het parlement behandeld. Daarom is het van belang dat je als partij kader opbouwt." Hij vertelt dat parlementariërs vroeger ondersteuning kregen: voor elk ministerie was er een commissie van deskundigen. "En dat heeft gewerkt, want daardoor kon men zich te ontwikkelen."

Woonplaats

Personen die zich verkiesbaar willen stellen voor De Nationale Assemblee moeten vanaf twee jaar voor de verkiezingen in het district wonen waar ze zich kandidaat willen stellen. "Dat was een van mijn bezwaren tegen het kiesstelsel," zegt Kruisland, "ik heb voorgesteld: daar woonachtig of daar geboren. Want de meeste jonge mannen en vrouwen uit het binnenland die een academische opleiding hebben, die wonen niet in het binnenland. Als je zegt: daar geboren, dan kan elke goedopgeleide man of vrouw die in Paramaribo werkt omdat het niet anders kan, zich kandidaat stellen.

Er zijn consequenties voor kandidaten die niet voldoen, zegt Raveles. "Op een bepaald moment gaat er ernstig gemor ontstaan als de mensen hun mond niet openmaken over de items die van belang zijn voor het district."

Volksvertegenwoordiger?

"Ze beweren allemaal dat zij weten wat het volk wil en niet wil", constateert Kruisland. "Maar meestal is iemand kandidaat gesteld door de zogenaamde partijstructuren. Als een partij niet goed georganiseerd is, dan bestaan de structuren alleen uit een afdelingsvoorzitter met enkele mensen om zich heen. Soms kent het volk de persoon niet eens: hoe kan hij dan het volk vertegenwoordigen?" Kruisland vindt het belangrijk dat parlementariërs een achterban hebben waarmee ze in contact blijven. Hij herinnert zich dat de afdelingen, kernen en werkgroepen van zijn partij elke maand werden geïnformeerd door parlementariërs en beleidsmakers. Daarvan lijkt steeds minder sprake te zijn. "Het enige contact dat er is, is eenmaal in de vijf jaren bij de verkiezingen. Dan staan ze op het podium. Meestal wordt niet naar hen geluisterd, maar naar wat de leiding van de partij zegt. Dus je kunt zeggen dat de democratie niet beleefd wordt zoals dat moet."

Raveles ziet vooruitgang: assembleevoorzitter Jenny Simons neemt parlementariërs mee het veld in, waardoor zij in contact komen met de kiezer. Om de kiezers te bereiken, is de manier van communicatie erg belangrijk. "Niet óver de hoofden praten, maar vóór de mensen. Je moet eenvoudige taal gebruiken. En als dat niet kan vanuit de assemblee, dan moet je iemand aanstellen, *fu brok' en na pikin moni.*" -

Democratische Verlanglijst 2009: alerte, capabele en onafhankelijke media

De journalist is geen Superman

Journalisten worden door de samenleving vaker gezien als Superman, maar die zijn ze niet, zei Edward Troon, fotojournalist, en ondervoorzitter van de Surinaamse Vereniging van Journalisten (SVJ) bij de Democratiemaanddiscussie over Openbaarheid van Bestuur.

Een journalist komt uit de samenleving, en draagt de kenmerken van die samenleving in zich mee. Zij zullen dus fouten maken, en niet altijd aan alle verwachtingen kunnen voldoen. Een journalist hoort zich te richten op feiten. Door verschillende personen aan het woord te laten, kan het publiek een beter beeld krijgen van de werkelijkheid. Een journalist is geen macht of geweten, maar oefent het vak uit vanuit een onafhankelijke positie.

Journalistiek is een vak, een beroep, en geen hobby. Van een journalist wordt verwacht dat deze een brede algemene ontwikkeling heeft en over vakkennis beschikt. Op basis van deze kennis moeten zij hun werk zo goed mogelijk doen, zelfs als zij barrières onderkennen in de praktijk. Het werk van journalisten in Suriname wordt extra bemoeilijkt omdat er geen wet is op openbaarheid van bestuur. De overheid is niet verplicht om in te gaan op vragen van journalisten, waardoor het moeilijker wordt om aan informatie te komen. Daarom is deze wet nodig om de democratie te versterken.

Toch dienen journalisten informatie correct, als het kan met raadpleging van meerdere bronnen, te brengen. Dit is ook vastgelegd in de beroepscode van de SVJ, waaraan elk lid is gebonden. De beroepscode is echter geen pressiemiddel; er volgen geen sancties als een journalist zich niet aan deze code houdt. Ook mediahuizen hoeven zich niets aan te trekken van de ethische code. Bovendien hoeft een journalist geen lid van de SVJ te zijn, om het beroep uit te kunnen oefenen. Het enige dat hiervoor nodig is, is een mediahuis dat bereid is de journalist in dienst te nemen.

Enkele van de mediahuizen in Suriname zijn echter gepolitiseerd. Een politieke kleur hoeft geen belemmering te zijn voor het uitoefenen van het beroep, maar het publiek moet wel weten waar een medium staat, waardoor de informatie op haar juiste waarde kan worden beoordeeld. Anders is het moeilijk om onderscheid te maken tussen feiten en meningen. Het publiek wordt gelukkig steeds mondiger en zal media die gekleurd zijn ook hierop wijzen.

Dit betekent dat er ook kwaliteitseisen worden gesteld. Media en journalisten die over de schreef gaan, lopen gevaar om door de mand te vallen. Omdat er voldoende keuze is, zorgen zij op deze manier voor hun eigen ondergang. -

Suriname op de Press Freedom Index

Rang 2010	Land	Score 2010	Score 2009
1	Nederland	0.00	1.00
20	USA	6.75	4.00
25	Jamaica	7.67	4.75
30	Trinidad en Tabago	8.50	7.00
35	Suriname	11.50	10.60
58	Brazilië	16.60	15.88
59	Guyana	16.63	10.50
133	Venezuela	47.33	39.50
166	Cuba	78.00	94.00
171	Volksrepubliek China	84.67	84.50

De Corruption Perception Index

Transparency International

Land	Score (Rang) 2008	Score (rang) 2009	Score (rang) 2010
Suriname	3.6 (72)	3.7 (75)	--
Guyana	2.6 (126)	2.6 (126)	2.7 (116)
Barbados	7.0 (22)	7.4 (20)	7.8 (17)
Amerika	7.3 (18)	7.5 (19)	7.1 (22)
Nederland	8.9 (7)	8.9 (6)	8.8 (7)
Haïti	1.4 (177)	1.8 (168)	2.2 (146)

De Press Freedom Index wordt jaarlijks door Reporters without Borders (RwB) samengesteld en gepubliceerd. De index is een rangschikking van landen gebaseerd op een beoordeling van de persvrijheid in het land. Hoe lager de score, hoe meer persvrijheid. -

Het DNA-lidmaatschap is geen erebaan meer zoals in 1987, toen ik in de actieve politiek trad. In die tijd moest je je baan behouden om toch een salaris te hebben waarvan je kon leven. Heden is het DNA-schap een lucratieve bezigheid. Meer dan ooit is dit de afgelopen jaren aangedikt door de media.

De race voor een positie op de kandida-

wen aan onszelf stellen zijn ruimschoots nagekomen. De educatie van vrouwen heeft op vele vlakken die van mannen overtroffen. De kennis en capaciteit van vrouwen is eminent en hoeft niet meer bewezen te worden.

Mijn oproep om te voorkomen dat deze terugval van vrouwen in de politiek zich in 2015 weer voordoet is:

De Politiek is nog steeds een mannenwereld

Ruth Wijdenbosch (Ondervoorzitter DNA)

Dertien vrouwen namen in 2005 zitting in De Nationale Assemblee. Met hun performance hebben de dertien vrouwelijke Assembleeleden het beeld gelsenstraft, dat alleen mannen voor de politiek bestemd zijn.

Een vrouw achter het spreekgestoelte, het woord voerend en *making sense*, begon langzaam maar zeker *business as usual* te worden.

Velen waren er dan ook van overtuigd dat deze vrouwen hun plaats op de kandidatenlijst van hun politieke partij of combinatie veilig hadden gesteld.

Een andere logische verwachting was dat het aantal vrouwen op politiek bestuurlijk niveau zou blijven groeien.

De teleurstelling

Niets bleek minder waar te zijn, gelet op het povere resultaat van vijf vrouwelijke DNA-leden na de algemene en vrije verkiezingen in 2010.

Van de dertien vrouwen zijn slechts Jennifer Simons en Ruth Wijdenbosch herkozen.

Wat ging er mis?

De tekenen voor de achteruitgang waren volgens mij reeds lang voor de verkiezingen manifest.

tenlijst begon dan ook heel vroeg. Binnen politieke partijen waren er verschuivingen, niet zozeer op ideologische basis maar wel op grond van vragen als: "wie accommodeert mij op welke plaats?" of "wie biedt mij een post als minister aan?"

De roep om verjonging werd een slogan en de jongeren dienden zich ook aan, zowel mannen als vrouwen. Aangezien de politiek nog steeds een mannenwereld is hebben de jongere mannen en de mannen met wortels in de partijbesturen het gewonnen van de vrouwen. De mannen hebben onderling het circuit gesloten en de beste - verkiesbare! - plaatsen, op de kandidatenlijsten bezet.

Er zijn hierop natuurlijk enkele uitzonderingen waarbij vrouwen in vergelijking met 2005 wel op een verkiesbare plaats waren. Door verlies van hun partij of combinatie hebben zij echter geen zetel kunnen bemachtigen.

Meer vrouwen, maar hoe?

Wil je meer vrouwen in het parlement, dan zullen zij ten eerste op een verkiesbare positie op de kandidatenlijst geplaatst moeten worden.

Ten tweede moeten zij de gelegenheid hebben om campagne te kunnen en mogen voeren. Dit is niet altijd toegestaan. Een ander probleem is dat weinig politieke partijen alleen de verkiezingen ingaan. Het gaat meestal om politieke combinaties waarbij de eerste plaatsen op de kandidatenlijst gereserveerd worden voor de voorzitter c.q. de ondervoorzitter die overwegend mannen zijn. Ook bij het nemen van de beslissing binnen politieke partijen omtrent de plaatsing op de lijsten zijn mannen in de meerderheid.

Ratio alleen is niet voldoende

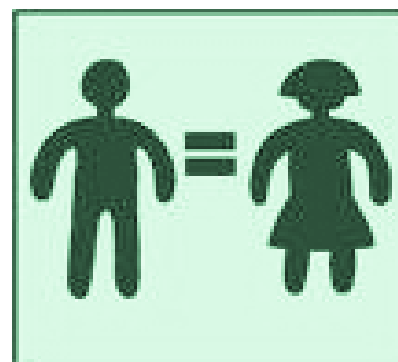
Ik geloof niet meer in ratio alleen om deze situatie te veranderen. De voorwaarden en eisen die wij vrou-

- de opzet van vrouwen-netwerken ter ondersteuning van vrouwelijke kandidaten, ongeacht de politieke partij. Ik spreek niet van deskundige vrouwen omdat dat voor ons een *conditio sine qua non* is.
- de invoering van een quotumsysteem met het doel daadwerkelijk meer vrouwen in De Nationale Assemblee te krijgen. Geen quasi-systeem, maar een systeem met de focus op verkiesbare plaatsen.

Geen democratie zonder gelijke participatie

Deze oproep van mij is simpel. Vrouwen vormen nog steeds de backbone van politieke partijen. Je vindt ze overal en zij kennen als geen ander het politieke veld. Hun power is doorslaggevend voor verbetering van hun eigen positie. In niet-gouvernementele organisaties, en zeker in vrouwenorganisaties, zitten vaak heel veel vrouwen. Een bundeling van deze positieve vrouwelijke krachten met mannen die de capaciteit van vrouwen onderkennen zal zeker een verandering ten positieve te weegbrengen.

Ik wil eindigen met een vraag: Is er sprake van volledige beleving van de democratie zonder gelijke rechten, gelijke participatie en gelijke ontplooiingskansen op alle niveaus van een ieder, mannen en vrouwen? -

Suriname is nog lang geen democratische staat:

Na driehonderd jaar een plantage, en zestig jaar een staat te zijn geweest, is Suriname nog lang geen democratische staat. Dat komt onder ander door de plantagecultuur die nog steeds heerst, zegt Harold Jap A Joe, socioloog en docent aan de Anton de Kom Universiteit. Een kenmerk van de plantagecultuur is beheersing of sturing vanuit de top.

De plantagecultuur leeft!

Deze cultuur is ontstaan in de plantageperiode, toen slechts een kleine groep mensen de leiding had over alle slaven, zegt Jap A Joe. De plantagehouders bepaalden wat er moest gebeuren en de rest had zich daarbij neer te leggen. Deze manier van omgaan met het volk heeft zijn weerslag in de hedendaagse maatschappij.

“Kijk maar naar de artikelen gepubliceerd door onder andere de heer Bendt over de manier waarop er leiding gegeven wordt, een top-down ‘de baas bepaalt’ cultuur”, zegt Jap A Joe. “Ook ons overheidsapparaat is daar een voorbeeld van, de beleidsmakers zijn de heersers”. Machthebbers houden de traditie hoog door slechts vertrouwelingen om zich heen te verzamelen die zich laten dirigeren. Zo consolideren zij hun macht.

Binnen het overheidsapparaat zien we de plantagecultuur terug in bijvoorbeeld de wijze waarop sommige ambtenaren bur-

gers bejegenen, vooral in situaties waar er direct contact is tussen de ambtenaar en de burger, zoals aan het loket. In organisaties komt het regelmatig voor dat er geen voorzittersverkiezingen worden gehouden. Dhr. Jap A Joe wijst op de trots waarmee gerefereerd wordt naar voorzitters die langer dan vijftieng jaar leiding geven aan organisaties.

Mensen onderscheiden zich ook door middel van hun titel, Mr., Dr., Drs., Professor enzovoorts en door machtsvertoon. Deze gewoonte is gevoed door de kleine top vanaf de koloniale tijd. En de lagere rangen worstelen zich omhoog naar de top om zich dan passend te gedragen: heersend! Dat is de “plantagecultuur” die nog steeds van invloed is op ons denken en handelen in Suriname, en waardoor wij nog niet kunnen komen tot een echte democratie.

Hoe verder?

Cultuur is deel van het gedrag van mensen, van hun handelen en denken, zegt Jap A Joe. Onze cultuur is net zo min weg te denken als onze geschiedenis. Toch kunnen we wel werken aan verbetering van onze democratie. Er is nu al verzet te merken: mensen accepteren niet altijd wat hen opgelegd wordt, of wat niet -of niet goed- voor ze gedaan wordt. De mensen vragen om uitleg, ze willen begrijpen wat er gebeurt en waarom dat zo gebeurt.

Tegenwoordig zijn er instituten waar mensen zich kunnen beklagen (Onderzoek Politie Zaken, Medisch Tuchtcollege, Ambtenarengerecht). Helaas wordt de klachtbrenger niet altijd serieus genomen door de klachtopnemer.

De uitvoerende macht zou een transparanter beleid moeten voeren. De conceptwet op openbaarheid van bestuur waar de overheid nu over praat zou dit moeten bevorderen. -

**WISH
LIST**

Democratische verlanglijst 2009: een vakbeweging die naast het korte termijn eigen belang, ook in staat is het lange termijn nationaal belang in te zien

Beweging in de vakbeweging?

Claudette Etnel
Bestuurslid C-47

Het gaat wat minder goed met de vakbeweging nu, vergeleken met vorig jaar. Bij het aantreden van de huidige regering werd bijvoorbeeld getracht om verworven rechten van de vakbeweging in te trekken, zoals participatie in diverse raden van commissarissen. Gelukkig is daarover nu voor een groot deel consensus bereikt, maar het is wel een zorgelijke ontwikkeling.

Het is ook vreemd dat een actieve vakbondsleider zich laat benoemen tot regeringsadviseur inzake vakbondszaken. Het zou van eerlijkheid getuigen als zo een adviseur besluit om eerst op te stappen als vakbondsleider, zodat hij niet beschuldigd kan worden van belangenverstremming.

Het beleid van de vakbeweging is dat er, behalve naar het belang van onze leden, er ook rekening gehouden wordt met het nationaal belang. We proberen zoveel mogelijk strategische acties te voeren maar letten er wel op dat het volk niet teveel benadeeld wordt. Daarom verlenen sommige bonden dispensatie aan afdelingen of organen binnen hun actie. Maar: het verschil van bond tot bond en van centrale tot centrale.

De toekomst

Jammergenoeg is er het afgelopen jaar niet veel beweging geweest in het aantal vrouwen dat op de voorgrond treedt in de vakbeweging. Daarvoor zullen wij als vakbeweging meer vrouwen moeten scholen in het vakbondswerk, en zullen we hun partners bewust moeten maken, zodat er een eerlijke verdeling komt van zorgtaken. Want alleen dan zullen vrouwen zich meer kunnen profileren in de maatschappij. Ik hoop ook dat de vakbeweging een hechtere band zal vormen, zowel nationaal als internationaal. Maar vooral hoop ik dat de regering de vakbeweging zoveel mogelijk zal betrekken bij beleidsbeslissingen. En tenslotte hoop ik dat de vertegenwoordigers van de vakbeweging in organen als de Staatsraad en de Sociaal-Economische Raad zich verantwoorden bij de sector die hen daar geplaatst heeft. -

Is het tijd voor:

One (wo)man, One vote?

Na de laatste verkiezingsuitslag barstte de discussie over het Surinaams kiesstelsel weer los. Is het tijd dat iedere stem, in elk district en ressort, even zwaar weegt? Of toch niet? Carl Breeveld (DOE)* en Antoon Paal (PALU)* bekijken de opties.

Het verkiezingsprogramma van DOE besteedt uitgebreid aandacht aan mogelijkheden om het kiesstelsel te verbeteren en eerlijker te maken. De partij wil een eenvoudig, landelijk evenredigheidsstelsel, waarbij de stem van elke burger hetzelfde gewicht heeft, laat voorzitter en parlementariër Carl Breeveld weten.

“De grondwet spreekt steeds over Surinaamse burgers die gelijke rechten en plichten hebben”, vindt Breeveld. Hij vindt dat daarom de stem van elke burger even zwaar moet wegen.

DOE vindt het kiesstelsel ondemocratisch, onrechtvaardig en oneerlijk. “Bij de laatste verkiezingen behaalden we landelijk 12.000 stemmen en dat leverde ons één parlementszetel op. Er was een politieke combinatie (BVD/PVF) die met landelijk 10.000 stemmen niet eens een zetel haalde, terwijl de A-

Combinatie met 11.000 stemmen zeven DNA zetels in de wacht sleepte. Wij geloven niet alleen in *one man one vote*, maar ook in hetzelfde gewicht voor iedere stem”, aldus Breeveld, die is gekozen in Paramaribo.

DOE wil ook een plaats in de Staatsraad. Volledig terecht, vindt Antoon Paal, die na een afwezigheid van vijf jaar terugkeerde naar de Nationale Assemblée. Paal was kandidaat voor de PALU in Coronie.

“De wet zegt dat de Staatsraad bestaat uit de in de Nationale Assemblée vertegenwoordigde politieke partijen. En als er twintig politieke organisaties zijn, dan moet je de Staatsraad uitbreiden tot dertig leden. In 2000 was ik gekozen als enige vertegenwoordiger van de PALU in de Nationale Assemblée. En de president met zijn mathematische benadering vond dat wij qua berekening niet in aanmerking kwamen voor een zetel in de Staatsraad. Maar je moet gewoon de wet lezen. Simpel! DOE heeft honderd procent gelijk.”

Moordend

Ook Antoon Paal heeft een standpunt over het kiesstelsel. “Ik denk dat ik geen tegenstander ben van een verandering van het systeem. Dit systeem is moordend voor kleine politieke partijen zoals de BVD. Maar als u kijkt naar A Combinatie, die heeft zeven zetels gehaald, in gebieden waar de kiesdrempel heel erg laag was. Tegenover die lage kiesdrempel staat wel een hoge investering in het binnenland.”

De PALU-parlementariër heeft een model

in gedachten.

“Je zou moeten zorgen dat elk district is vertegenwoordigd door één persoon. De overige zetels gaan evenredig naar wat een partij *over all* krijgt. Dat zou betekenen dat je misschien die ene zetel wint in Coronie bij wijze van spreken, maar daar blijft het dan bij. Terwijl de partij die het daar van jou verliest, en verder overal zetels haalt, goed is voor vier of vijf zetels. Als blijkt dat een zetel tienduizend stemmen waard is, dan kom je toch wel in aanmerking voor een zetel op basis van evenredige vertegenwoordiging.

Dat zou het meest rechtvaardige systeem zijn, als ik kijk naar bijvoorbeeld de BVD. Die zou waarschijnlijk één zetel hebben gehaald. Maar AC zou er vermoedelijk maar drie hebben gekregen. Ik denk echt dat we met elkaar moeten gaan kijken naar een rechtvaardig systeem.”

Overigens verwacht Paal niet dat er spoedig een nieuw kiesstelsel komt. “Er is namelijk één voorwaarde waaronder die samenwerking met AC is aangegaan. De leiders van AC hebben nadrukkelijk gesteld dat zij bereid waren mee te werken in coalitieverband als het systeem niet zal worden veranderd. En ik denk: wanneer dat niet hard op tafel staat, is het toch wel een *gentlemen's agreement* geweest. Maar ik geloof dat het zwart op wit is. Want dat was een harde eis van AC.” -

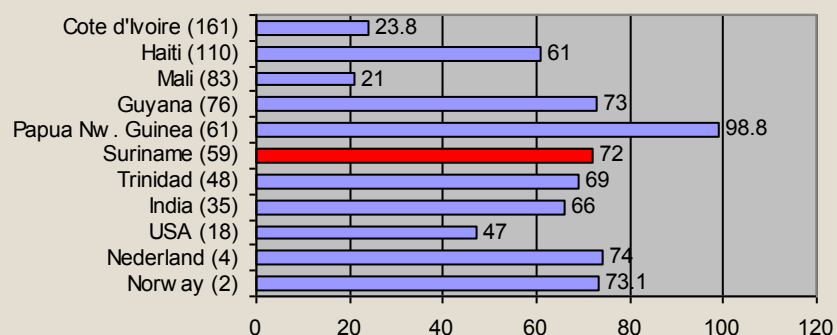
***DOE: Partij voor Democratie en Ontwikkeling en Eenheid**

***PALU: Progressieve Arbeiders en Landbouwers Unie**

Opkomstpercentage meest recente verkiezingen

Het cijfer tussen haakjes achter de naam van het land, is de plek op de Index of Democracy. Uit de grafiek blijkt nogmaals dat verkiezingen zijn slechts 1 onderdeel van democratie, want ook landen die niet zo hoog scoren op de IoD, hebben een hoog opkomstpercentage.

Bron: www.nationmaster.com

Democracy Index

Land	# op de DI	Totale score	Score per Categorie				
			I Verkiezings- proces en pluralisme	II Functione- ren van de overheid	III Politieke Participa- tie	IV Poli- tieke cul- tuur	V Burgerlij- ke vrijhe- den
Volledige democratieën							
Zweden	1	9.88	10.00	10.00	10.00	9.38	10.00
Nederland	4	9.53	9.58	8.93	9.44	10.00	9.71
Verenigde Staten	18	8.22	8.75	7.86	7.22	8.75	8.53
Gebrekkige democratieën							
Brazilië	41	7.38	9.58	7.86	4.44	5.63	9.41
Trinidad en Tobago	48	7.21	9.58	6.79	6.11	5.63	7.94
Suriname	59	6.58	9.17	6.07	4.44	5.00	8.24
Guyana	76	6.12	7.83	5.71	4.44	4.38	8.24
Hybride regeringen							
Venezuela	95	5.34	6.58	4.29	5.56	4.38	5.88
Haïti	110	4.19	5.58	3.64	2.78	2.50	6.47
Autoritaire regeringen							
China	136	3.04	0.00	5.00	2.78	6.25	1.18

De **Index of Democracy** is samengesteld door de The Economist Intelligence Unit, uit een onderzoek naar de toestand van de democratie in 167 landen.

Deze index is gericht op vijf algemene gebieden: verkiezingsproces en pluralisme, burgerlijke vrijheden, functioneren van de regering/overheid, politieke participatie en politieke cultuur. De categorieën hangen nauw met elkaar samen, en vormen samen een geheel. De meest recente openbare cijfers zijn van 2008.

The Economist
Intelligence Unit

Democratische verlanglijst 2009:

Mondige burgers die niet alleen rechten opeisen, maar ook hun plichten willen nakomen;

Je gemeenschap is sterk als de mensen vrij zijn in hun denken

"We moeten de mensen informeren, want kennis maakt macht", zei student Rumi Knoppel enkele jaren geleden, kort na de hervatting van zijn rechtenstudie aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname. "Een dag voor een tentamen werden plotseling de cijfers bekendgemaakt. Docenten hielden totaal geen rekening met studenten, je wist niet waar je aan toe was.

De opstelling van de docenten maakte planning onmogelijk, merkte Knoppel, die juist enorm veel belang hecht aan planning. "Jonge mensen moet vaak worden aangeleerd om in termijnen van twintig, dertig, veertig jaar vooruit te denken. Ik begreep dat je bij de jeugd moet beginnen als je verandering wilt krijgen." Samen met gelijkgestemde studenten begon hij informatiebijeenkomsten voor studenten te organiseren. "We spraken er over de geschiedenis, over zelfstandigheid, onafhankelijk denken, planning, zelfrespect, geloof in eigen kunnen, allemaal dingen die heel belangrijk zijn."

Inktvis

Het initiatief sloeg aan en tientallen scholieren en studenten kwamen naar de bijeenkomsten in een ruimte aan de Brokopondolaan. Knoppel en zijn partners doopten hun organisatie De Tentakels – een verwijzing naar de inktvis, die prima kan multitasken. "We konden de kinderen bijbrengen dat ook zij meer dingen tegelijk kunnen doen. Alles is in principe moge-

lijk, zolang je je tijd goed indeelt, je krachten goed indeelt, jezelf leert kennen: wat vind ik leuk, wat kan ik? Wat wil ik? Dan is alles mogelijk in principe."

Tijdens de bijeenkomsten was er dus veel aandacht voor planning, ook voor studieplanning en – begeleiding. De activiteiten werden uitgebreid: scholieren en studenten konden ook voor bijles naar De Tentakels.

Toen begaf de organisatie zich op een ander terrein. "Een jongen met een mini-afro werd gepest door een leerkracht. Ze zei hem dat hij een 1 zou krijgen en zou blijven zitten als hij zijn haar niet knipte. Dat is onethisch, je kunt een kind niet intimideren met een cijfer, om een persoonlijke aangelegenheid. Zijn ouders hebben ons gemachtigd en we zijn netjes gaan praten. We hebben de school gevraagd wat het verband was tussen zijn kunnen en de lengte van zijn haar. We konden geen antwoord krijgen. We hebben de inspectie dezelfde vragen gesteld, maar ook daar kregen we geen antwoord.

Maffia

De kwestie kwam in het nieuws. "In die tijd heb ik veel vijanden

Vervolg van pag 10 gemaakt, maar ook heel veel vrienden. We hebben die case uiteindelijk wel gewonnen, die jongen is overgegaan.. Maar ik denk dat veel ouders het een beetje gewaagd vonden: als je hier aan leerkrachten komt, dan denken sommige mensen dat je een conflict met de maffia hebt. Veel kinderen en scholieren die bij ons kwamen, trokken zich terug."

Meer mensen vroegen om hun belangen te behartigen. "Het probleem was, dat de mensen niet wilden dat we hun naam noemden op die scholen. Wij konden niets doen." Dat ouders zoveel angst hebben voor mogelijke represailles van leerkrachten, vindt Knoppel jammer maar begrijpelijk. Hij wijst het aan het koloniale verleden. "Als een kind iets denkt en een leerkracht uitdaagt, dus qua intellect, dan behoort je zo'n kind juist te stimuleren, want er is een kracht daar, er is

een talent. Ik heb ouders vaak ook gevraagd om hun kinderen niet in de steek te laten. Vaak vergeten ze dat de mensen die onze kinderen onderwijzen, in dienst zijn van ons." En hij sluit af: "Je gemeenschap is sterk, wanneer de mensen vrij zijn in hun denken. Wanneer ze creatief zijn en niet bang zijn om hun krachten aan te wenden. Dan heb je een gezonde gemeenschap. Maar niet wanneer mensen monddood zijn, wanneer ze niets durven zeggen omdat ze denken dat je macht hebt. En dat is ook iets wat we aan die jonge mensen leerden: Jij bent afhankelijk van zuurstof. Net als ik. Wat maakt jou specialer dan ik? Wij zijn gelijkwaardig."

(De Tentakels legt zich nu toe op trainingen "Innerlijke Organisatie" aan volwassenen.)-

Democratiemaand. Wat, waarom, hoe?

De State of our Democracy Nieuwsbrief is een uitgave van Projekta ter gelegenheid van de Democratiemaand.

In 2007 riep de Verenigde Naties 15 september uit tot Internationale Dag van de Democratie. Sinds 2008 worden op deze dag wereldwijd activiteiten uitgevoerd die de (beleving van) democratie moeten bevorderen. Stichting Projekta vindt ook dat er meer aandacht moet zijn voor de vele facetten van onze democratie, en besloot een democratiemaand te organiseren. De Democracy Unit (DU) van de Anton de Kom Universiteit van Suriname werd benaderd als (logische eerste) partner. Onze bedoeling met de Democratiemaand is om het begrip democratie in een bredere context te plaatsen dan slechts verkiezingen en politieke partijen, en aandacht te schenken aan de vele facetten ervan: democratie als levend goed. Daarbij hoopt Projekta elk jaar ook meer partners te vinden die samen met ons de schijnwerpers richten op de staat van onze democratie. We zijn er dan ook trots op dat dit jaar Het Buro Kinderontwikkeling, het Institute for Public Finance, het FHR Lim A Po Instituut, de SVJ, Tipping Point T&C, de ASFA, de SVJ, de Faculteit Maatschappij Wetenschappen, Starnieuws, radio omroepers en –journalisten op de één of andere manier betrokken zijn geweest bij deze derde Democratiemaand. Hartelijk dank, ook aan alle inleiders, bezoekers, geïnterviewden, onderzoekers en vrijwilligers. Want: **Hoe meer stemmen spreken over democratie, hoe sterker onze democratie wordt.**-

Suriname op de Human Development Index

De Human Development Report wordt jaarlijks uitgebracht door de United Nations Development Programme (UNDP). De Human Development Index (HDI) meet vooruitgang op 3 gebieden: een lang en gezond leven, toegang tot kennis /onderwijs en een aanvaardbare levensstandaard. De HDI score ligt tussen 0 en 1, waarbij een hogere score een betere menselijke ontwikkeling aangeeft. Suriname scoort steeds in de middenmoot.

Land	HDI 2009		HDI 2010		IHDI 2010		GII 2008		MPI
	Score	#	Score	#	Score	#	-	-	
Suriname	0.643	93	0.646	94	0.489	101	-----	----	0.044
Guyana	0.605	104	0.611	104	0.497	97	0.667	92	0.055
Nederland	0.888	7	0.890	7	0.818	8	0.174	1	----
USA	0.899	4	0.902	4	0.799	13	0.400	37	----
Haiti	0.410	144	0.404	145	0.239	152	0.739	11	0.306
Latijns Amerika & Caribisch Gebied (gemiddeld)			0.704	---	0.527	----	0.609		--

Bij de IHDI, wordt de nationale HDI aangepast aan de mate van ongelijkheid in een land. Hoe groter de ongelijkheid, hoe meer de IHDI-score verschilt van de HDI-score. De Gender Inequality Index (GII) meet de ongelijkheid tussen vrouwen en mannen in een land. Hoe hoger de GII, hoe meer ongelijkheid. De Multidimensionale Poverty Index meet de mate van gebrek (deprivation) binnen huishoudens op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg en levensstandaard. (Hoe lager de MPI, hoe minder en 'milder' de armoede. -

Een sterk en betrokken maatschappelijk middenveld,, (...)die ook haar taak als bewaker van de rechten van de burgers opeist

Mathoeralaan 32
Paramaribo, Suriname
T: (597) 439924 / (597) 439925
F: (597) 439924, ext. 114
E: projekta@sr.net
www.projekta-suriname.blogspot.com

Stuur ons een mailtje of check onze blog voor de volgende publicaties en meer:

- ◆ State of Our Democracy 2009
- ◆ De artikelenreeks "Pijlers van de Democratie" (2009)
- ◆ De publicatie "Corruptie Verslaan" (2010)
- ◆ De "Boter op je Kop" Quiz (2008)
- ◆ De "Kies je Leider" Quiz (2009)
- ◆ De "Accountawie" Quiz (2010)
- ◆ Het rapport "De Anticorruptiewetgeving" (2008)
- ◆ Rapport "Op weg naar een nationaal Ombudsinstituut"
- ◆ Verslagen van de Democratiemaand 2010 activiteiten

OUR MISSION

In the pursuit of gender equity and democratization of governance in Suriname, our mission is to enhance the substantial participation of women, youth and other vulnerable groups in the process of national human development. We do this through human rights based programs aimed at increasing awareness and voice in policymaking and -monitoring at the local, state and international level; and by creating spaces for dialogue.

VOICE HAS NO MEANING IF NO ONE LISTENS

Civil Society in Suriname: een stapje verder?

Het thema van de 3e democratiemaand "Accountability en Democratie" was niet toevalig gekozen door Projekta, maar heeft alles te maken met onze werkwijze, die is gebaseerd op een rechtenbenadering van ontwikkeling. Hierbij ligt de nadruk niet alleen op betekenisvolle participatie en dialoog, maar ook op het kunnen aanspreken van plichtdragers op het naleven van hun plichten, en het versterken van de rechthebbenden om hun recht na te streven.

Na enkele jaren in redelijke stilte te hebben geëxperimenteerd met participatorische beleidsmonitoring op lokaal niveau in het district Nickerie, leek het verkiezingsjaar 2010 ons bij uitstek geschikt voor het uitbreiden van dit initiatief naar een meer nationaal karakter. Want op geen ander moment worden zoveel beloften over ons uitgestort als tijdens verkiezingscampagnes, en worden zoveel plannen geseemd als aan het begin van een regeerperiode, ongeacht wie er regeert. Tijd om na te gaan wat wordt gerealiseerd als de stemmen zijn geteld.

En zo ontstond het idee voor het opzetten van een "Civil Society Accountability Mechanisme". Of Civil Society Accountability Coalition. Of Civil Society...enfin, het initiatief is zo jong, dat de naam nog niet vaststaat. Maar de eerste besprekingen geven hoop. Het basisidee is simpel: verzamel organisaties uit verschillende sectoren (consumenten, economen, gezondheidszorg, huisvesting, vrouwenrechten, kinderrechten, onderzoeksinstituten, ngo's etc) om na te gaan in hoeverre beleidsplannen worden geïmplementeerd zoals zou moeten, en wat de effecten daarvan zijn op het leven van ons allemaal.

Wij verwachten geen kant en klare antwoorden binnen afzienbare tijd, maar de kiem is gelegd voor een dialoog van het maatschappelijk middenveld op nationaal niveau. En daarmee zijn we een stapje verder in de richting van een sterke civil society.-

Democratie in de Regeringsverklaring 2010-2015

Democratie en democratische principes hebben een centrale plaats in de Regeringsverklaring 2010-2015. We hebben de belangrijkste momenten waarop deze ter sprake kwamen op een rijtje gezet.

Democratie is meer dan de instituties, het gaat de Regering ook om een democratische cultuur: "Wij Surinamers hebben voor al onze beleidsinitiatieven voor democratie gekozen als een regiem, een cultuur en een maatschappelijke organisatie waarin wij zoveel mogelijk gemeenschappelijke beslissingen en gedragsregels maken."

Openbaarheid van Bestuur: "In samenvattende zin kan gesteld worden dat het ontwikkelingsbeleid gestalte zal krijgen in een vijftal aspecten van beraadslaging en besluitvorming aangaande de politieke vrijheden, de economische faciliteiten, de sociale voorzieningen, de openbaarheid en openheid van bestuur en integratie in de ge-

meenschap alsmede de veiligheid van het bestaan".

Transparancy en Accountability: "Alleen authentieke politici en bestuurders die bereid zijn hun beleid voortdurend ter bespreking open te leggen en verklaringen te geven betreffende bereikte resultaten zijn voor de vernieuwing van de samenleving inzetbaar."

Rule of law, vrije verkiezingen, rechtspraak, lokaal bestuur. "Voor deze Regering wordt democratie gekenmerkt door de rule of law, de bevoegdheid om de eigen leiders te kiezen en direct te worden bestuurd door locale, zelf gekozen autoriteiten alsmede een toegankelijke en eerlijke rechtspraak."

Staatsinrichting: "De evaluatie en bijstelling van onze staatsinrichting, zoals deze tot uiting komt in de in 1987 vastgestelde Grondwet alsmede de beperkte reikwijdte van onze wetgeving inzake het Binnenlandsbestuur

worden doorgegeven." **Corruptiebestrijding.** "De Kruistocht tegen corruptie..." wordt aangekondigd.

Functioneren rechtstaat. "Er is deze Regering alles aan gelegen dat er in de Republiek Suriname in een goede rechtspleging wordt voorzien, die mede de functionering van de rechtstaat conditioneeret. Handelingen en uitspraken van de Rechterlijke Macht dienen doortrokken te zijn van de beginselen van rechtvaardigheid, onafhankelijkheid, onpartijdigheid, integriteit, moderatie en wijsheid."

Onderwijs als basis voor democratie. "Onderwijs is de basis voor de democratische ontwikkeling van de Surinaamse samenleving. Daarom dient onderwijs het belang van democratie in even grote mate te beklemtonen als het nastreven van excellente bekwaamheden. Door onderwijs zo centraal te stellen in het leven, zal de jeugd evenals de volwassenen een leerschool in vrijheid doorlopen."